

ΕΠΕΜΒΑΣΗ FONTAN ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΜΟΝΗΡΗ ΚΟΙΛΙΑ. Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΑ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Π.Γ. Σφυρίδης¹, Γ. Κυρβασίλης³, Δ. Αβραμίδης², Ι. Παπαγιάννης²,
Π. Ζαβαρόπουλος¹, Λ. Βρανά³, Π. Μπόνου², Χ. Αλεξόπουλος³, Γ. Παφίτου³,
Ν. Χακίμ¹, Π. Ζωγράφος¹, Γ.Η. Σαρρής¹

¹Παιδοκαρδιοχειρουργική Κλινική Νοσοκομείου “ΜΗΤΕΡΑ”. ²Παιδοκαρδιολογική Κλινική Νοσοκομείου “ΜΗΤΕΡΑ”. ³Παιδοκαρδιοχειρουργική Μονάδα Εντατικής Θεραπείας Νοσοκομείου “ΜΗΤΕΡΑ”.

Σκοπός: Η επέμβαση Fontan αποτελεί το τελικό στάδιο για την αντιμετώπιση ασθενών με φυσιολογία μονήρους κοιλίας. Όμως, ενώ η επέμβαση πραγματοποιείται εκλεκτικά σε ηλικία 3-5 ετών, δεν έχει αποσαφηνισθεί η επίδραση της ηλικίας στα απώτερα αποτελέσματά της. Σκοπός της μελέτης είναι να διερευνήσουμε εάν η ηλικία των ασθενών κατά την επέμβαση Fontan επηρεάζει τη θνητότητα, τη νοσηρότητα, την φυσική δραστηριότητα και ψυχοκινητική τους εξέλιξη.

Μέθοδος: 39 ασθενείς (από τους 58 που υποβλήθηκαν σε Fontan), είχαν πλήρη κλινικοεργαστηριακή παρακολούθηση για περισσότερο από τρία χρόνια (μέσος όρος 6.3 χρόνια, εύρος 3.0-11.0 χρόνια). Η διάμεση τιμή της ηλικίας ήταν 5.5 χρόνια (εύρος 3.0-29.5 χρόνια). Η τιμή αυτή, χρησιμοποιήθηκε για το διαχωρισμό των ασθενών σε δύο ομάδες. Η ομάδα Α (N=20) περιελάμβανε ασθενείς $\leq$ των 5.5 ετών, ενώ η ομάδα Β (N=19) ασθενείς $>$ των 5.5 ετών. Μελετήθηκαν τα προεγχειρητικά χαρακτηριστικά, τα διεγχειρητικά δεδομένα και τα μεσοπρόθεσμα αποτελέσματα.

Αποτελέσματα: Διαφορές στα βασικά χαρακτηριστικά, τη νοσηρότητα και την θνητότητα δεν παρατηρήθηκαν ανάμεσα στις δύο ομάδες. Ο μέσος όρος της διαμέτρου του εξωκαρδιακού μοσχεύματος ήταν 19mm για την ομάδα Α και 21mm για την ομάδα Β. Παρατεταμένες πλευριτικές συλλογές εμφάνισαν 5 ασθενείς της ομάδας Α και 4 της ομάδας Β. Οι ασθενείς και των δύο ομάδων ανευρέθησαν σε λειτουργική τάξη NYHA I ή II. Η επίπτωση των ασθενών με υστέρηση στην σωματική ανάπτυξη και την μαθησιακή ικανότητα, ήταν ίδια στις δύο ομάδες.

Συμπεράσματα: Η επέμβαση Fontan πραγματοποιείται με ασφάλεια και σε σχετικά όψιμη ηλικία παρέχοντας άριστα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα στην λειτουργική κατάσταση των ασθενών.